

Світ допомагає відновлювати Україну

Спецвипуск/квітень

ІНФОРМУЄ, ПОЯСНЮЄ, НАДИХАЄ!

Як виглядатиме відбудована після обстрілів багатоповерхівка

Жовтень 2022: так виглядав будинок після обстрілу

Квітень 2024: у будинку проводять також утеплення фасаду

БУДИНОК, що розташований на вулиці Миру, 14 у Запоріжжі, зазнав пошкодження внаслідок російського обстрілу 6 жовтня 2022 року. На щастя, в ту пекельну ніч ніхто з мешканців багатоповерхівки не постраждав, однак сама будівля зазнала часткових руйнувань.

Перший етап з відновлення цього будинку розпочався у листопаді 2023 року, для цього виділили понад 25 мільйонів гривень з Державного бюджету.

Вже у лютому 2024 року будівельники посилили несучі конструкції пошкоджених третього і четвертого під'їздів будинку. У квартирах, що знаходяться в цих під'їздах, провели демонтажні, оздоблювальні та електромонтажні роботи. Почали встановлювати металопластикові вікна у квартирах.

У квітні, як повідомила **Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Запорізькій області**, у багатоповерхівці на вулиці Миру, 14 триває процес утеплення фасаду, оздоблювальні, електромонтажні та роботи із влаштування інженерних мереж у квартирах третього і четвертого під'їздів. Продовжується встановлення металопластикових вікон у квартирах та на сходових клітинах; влаштування балконних конструкцій.

Виконує роботи будівельна компанія «Консул», яка відновлює у Запоріжжі, крім цього, ще два,

Ось так буде виглядати будинок по Миру, 14 після відбудови

частково зруйновані російськими обстрілами, будинки. Роботи, а саме капітальний ремонт із відновленням несучих конструкцій після потрапляння боєприпасів, планують закінчити у липні-серпні 2024 року.

Фото Запорізької міської ради та автора

П'ять власників зруйнованих помешкань отримають компенсацію

МІСЬКА КОМІСІЯ з питань надання державної компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна, що не підлягають ремонту, погодила виплату ще п'яти власникам зруйнованих домів у Запоріжжі.

Зазначається, що житлові сертифікати отримають три власники зруйнованих приватних будинків на суму понад 6,7 млн гривень, а також два власники знищених квартир – загальна сума сертифікатів складає понад 2,4 млн гривень. Раніше за весь час дії програми таку компенсацію у Запоріжжі отримали лише два власники зруйнованих приватних будинків на суму 2,1 мільйона гривень.

Нагадаємо, що подати повідомлення про знищене майно та заяву на отримання компенсації можна через застосунок «Дія».

За умовами отримання допомоги, житло мають визнати таким, що не підлягає відновленню [повністю знищене].

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Перейменували сім зупинок громадського транспорту

РІШЕННЯМ Запорізького виконкому у різних районах міста перейменували зупинки міського пасажирського транспорту.

Які нові назви дали зупинкам у Запоріжжі?

вул.Новокузнецька – вул.В.Українець; вул.Анапська – вул.Карпатська;

вул.Адмірала Макарова – вул.А.Коваленка; вул.Бородінська – вул.П.Сагайдачного; бульвар Гвардійський – Гімназія №20; пр.40-річчя Перемоги – 3-й Південний мкрн; вул.Л.Чайкіної – вул.М.Симчича.

НЕ ПОТРАПТЕ У ХАЛЕПУ

ОСТАННІМ ЧАСОМ почастишали спроби шахрайських дій, замаскованих під надання грошової допомоги від міжнародних донорів. Про це повідомило **Міністерство з питань реінтеграції окупованих територій**. З цього приводу МОМ наголосила, що ніколи не

використовує гугл-форми для збору будь-яких персональних даних для надання багатоцільової грошової допомоги.

Не потрібно вводити дані платіжної картки на незнайомих і підозрілих веб-сайтах та переходити за посиланнями з ненадійних джерел.

До запорізького центру рекрутингу за три тижні надійшло 117 заявок

ПРО ЦЕ ПОВІДОМИВ очільник Запорізької ОВА **Іван Федоров**: «За пошуком вакансій в українській армії зверталися як чоловіки, так і жінки. Це люди різних професій і різного віку: від 18-ти до 61-го року. Це справжні патріоти нашої держави, які прагнуть допомогти захистити Україну від ворога».

Після консультацій та розгляду вакансій спеціалісти центру склали 57 анкет кандидатів, 37 з них вже скотактували з військовими частинами.

У Запорізькій ОВА вкотре наголосили, що в рекрутинговому центрі не вручають повістки. Там надають консультації про вакансії в армії та повний супровід до призначення на посаду.

СКОРИСТАЙТЕСЯ!

Чим може бути корисна веб-платформа «е-Ветеран»

В УКРАЇНІ створено єдину базу знань для ветеранів та членів їхніх сімей.

На платформі [<https://eveteran.gov.ua/benefits>] зібрані всі послуги, які нині доступні для учасників бойових дій та їхніх родин, повідомили в Міністерстві у справах ветеранів України.

Зокрема, на веб-платформі «е-Ветеран» міститься інформація про:

- ✓ професійну адаптацію;
- ✓ професійну підготовку;
- ✓ професійну перепідготовку;
- ✓ підвищення кваліфікації;
- ✓ працевлаштування.

Також можна дізнатися про гарантії та пільги для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю та членів їхніх сімей, а саме:

- ✓ повну або часткову оплату навчання за кошти державного та місцевих бюджетів;
- ✓ отримання ваучера на навчання [підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації];

Міністерство у справах ветеранів України

е-Ветеран

✓ гранти для створення або розвитку ветеранського бізнесу.

«Будь-хто, хто хоче зрозуміти та розібратися, на які послуги він має право, на що йому спиратись, які документи потрібні для цього, на сайті eveteran.gov.ua може отримати вичерпну інформацію щодо надання статусів, питань надання послуг, пільг, гарантій. Це стосується не лише ветерана, а й членів його родини», – зазначила заступниця міністра у справах ветеранів України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації **Тетяна Калита**.

ТОЛОКА

Містян закликають доєднатися до весняного прибирання

Захід ЗАПОРІЖЖЯ ТОЛОКА FESTIVAL 2.0. вже став доброю традицією, адже проводиться другий рік поспіль.

За повідомленням міськради, до загальноміської толоки нещодавно долучилися колективи міського дитячого ботанічного саду, Запорізького класичного ліцею та ясел-садка №42 «Сонечко».

Вже традиційно на велике прибирання вийшли й комунальники. Так, працівники КП «Міські теплові мережі» прибрали вздовж річки Московки, а КП «ЕЛУАШ» – по вулиці Арочній.

Нагадаємо, **толока проходитиме в Запоріжжі до 3 травня**. Кожен може долучитися до масштабного прибирання та навіть отримати цінні подарунки. Для участі необхідно зробити наступне:

- ✓ створити свою команду, дати їй назву та зареєструватися через гугл-форму;

✓ обрати, як саме хочете зробити Запоріжжя охайнішим: прибиранням прибудинкової території, висадженням квітів, фарбуванням дитячих майданчиків тощо;

✓ долучитися, зробити фото та опублікувати їх на власних сторінках з хештегами:

#запоріжжя_toloka_festival_2,
#спільнийЗапорізькийрезультат,
#робимо_Запоріжжя_кращим.

Світлана ШКАРУПА

Шахраї почали маскуватися під міжнародних благодійників

ОСТАННІМ ЧАСОМ почастишали спроби шахрайських дій, замаскованих під надання грошової допомоги від міжнародних донорів. Про це повідомило **Міністерство з питань реінтеграції окупованих територій**. З цього приводу МОМ наголосила, що ніколи не

використовує гугл-форми для збору будь-яких персональних даних для надання багатоцільової грошової допомоги.

Не потрібно вводити дані платіжної картки на незнайомих і підозрілих веб-сайтах та переходити за посиланнями з ненадійних джерел.

■ Якщо у вас є запитання чи пропозиції щодо роботи МОМ, можете зателефонувати на «гарячу лінію» [з **понеділка до п'ятниці з 9.00 до 17.00**] за номерами:

(0 800) 215-510 [безкоштовно для всіх операторів];
(095) 106-55-55 [безкоштовно для Vodafone];
(096) 106-55-55 [безкоштовно для Kyivstar].

Підготувала **Олена АХІНЬКО**

Громади отримали екскаватори від програми DOBRE

МИ – РАЗОМ!

Єврокомісія схвалила «План Україна»

БУЛО УХВАЛЕНО пропозицію виконавчого рішення Ради ЄС, яка надає позитивну оцінку всеосяжній стратегії реформ та інвестицій для України на наступні чотири роки.

Цей важливий крок відкриває шлях до регулярної та передбачуваної підтримки країни в межах Механізму підтримки України Ukraine Facility обсягом до 50-ти мільярдів євро.

Фінансування допоможе Україні підтримувати функціонування держави, виплачувати заробітні плати та пенсії, надавати основні державні послуги й підтримувати відновлення та відбудову, поки країна продовжує захищатися від російської агресії.

ВИПЛАТИ будуть здійснюватися за умови виконання узгоджених реформ та інвестування, що викладено у додатку до виконавчого рішення Ради ЄС. Окрім того, фінансова підтримка в рамках «Плану Україна» надаватиметься за умови, що Україна дотримується ефективних демократичних механізмів та поважає їх.

Згідно з оцінкою Комісії, «План Україна» ефективно відповідає цілям Механізму підтримки України Ukraine Facility. Він, зокрема, визнає ті ключові реформи та інвестиції, які можуть пришвидшити стійке економічне зростання та залучення інвестицій. «План Україна» також визначає межі керування процесами відновлення, відбудови та модернізації країни. Окрім того, оцінка показує, що «План Україна» пропонує належні механізми та заходи задля захисту фінансових інтересів ЄС у разі його ефективного впровадження, моніторингу та звітності.

«План Україна» визначає 69 реформ і 10 інвестиційних проєктів, що розділені на 146 якісних та кількісних показників.

Реформи, запропоновані у рамках «Плану Україна», охоплюють 15 сфер, у тому числі енергетику, сільське господарство, транспорт, зелений і цифровий перехід, людський капітал, а також державні підприємства, бізнес-середовище, державні фінанси та децентралізацію.

Інвестиції охоплюють сфери людського капіталу, енергетики, транспорту, агропродовольчої промисловості, бізнес-середовища та регіональної політики.

Наступні кроки

Після позитивної оцінки Єврокомісії «Плану Україна» країни-члени ЄС мають один місяць, аби ухвалити запропоноване Комісією виконавче рішення Ради ЄС.

Ухвалення запропонованого виконавчого рішення Ради ЄС дозволить Єврокомісії виділити до 1,89 мільярда євро попереднього фінансування, допоки не розпочнуться регулярні виплати, пов'язані з впровадженням показників реформ та інвестицій згідно з «Планом Україна».

Контекст

Новий Механізм підтримки України Ukraine Facility, який набув чинності 1 березня, передбачає до 50-ти мільярдів євро стабільного фінансування у вигляді грантів і позик для підтримки відновлення, відбудови та модернізації України на період з 2024 по 2027 роки:

- ✓ до тридцяти двох мільярдів євро з цих коштів попередньо будуть спрямовані на підтримку реформ та інвестицій, передбачених «Планом Україна», згідно з яким виплати будуть обумовлені виконанням визначених показників;

- ✓ близько семи мільярдів євро буде залучено до інвестиційної програми з підтримки інвестицій та забезпечення доступу до фінансування;

- ✓ близько п'яти мільярдів євро будуть спрямовані на технічну допомогу щодо реформ і передбачених заходів підтримки;

- ✓ ще шість мільярдів євро будуть надані на виняткове перехідне фінансування, з яких ЄС вже виділив чотири з половиною мільярди євро в березні.

Перспективи

Україна представила свій «План Україна» Єврокомісії 20 березня. Документ пропонує бачення сталого зростання, що ґрунтується на ретельно виокремлених пріоритетах. «План Україна» просуває інвестиції, які сприяють відновленню, відбудові та модернізації України, у тому числі на місцевому рівні.

Якщо всі запропоновані реформи та інвестиції будуть впроваджені, ВВП України може зрости на 6,2 відсотка до 2027 року та на 14,2 відсотка до 2040 року. Реалізація «Плану Україна» також може сприяти скороченню державного боргу приблизно на 10 відсотків від ВВП до 2033 року порівняно з альтернативним сценарієм без підтримки України Ukraine Facility.

Задля забезпечення захисту фінансових інтересів ЄС «План Україна» оснащений належними рамками прозорості, аудиту та контролю. Окрім того, незалежна аудиторська рада, що буде створена у травні, допомагатиме Єврокомісії у запобіганні будь-якому неналежному використанню коштів ЄС, зокрема, шахрайству, корупції, конфлікту інтересів та іншим порушенням.

Джерело: Представництво ЄС в Україні

ВІСІМ екскаваторів-навантажувачів із навісним обладнанням передано від Програми USAID DOBRE громадам-партнерам Запорізької області, повідомляє Запорізьке регіональне відділення Асоціації міст України.

Техніку у межах проекту екстреного реагування отримали Пологівська міська територіальна громада, Веселівська громада, Чернігівська громада Запорізької області, Якимівська територіальна громада, Василівська територіальна громада, Комиш-Зорянська селищна об'єднана територіальна громада [це тимчасово окуповані громади], а також Орхівська міська територіальна громада, де ведуться активні бойові дії.

Поки спец-техніка зберігатиметься у містах перебування релокованих офісів громад. А от після деокупації екскаватори

допомагатимуть швидше відновлювати інфраструктуру, пошкоджену через ворожі обстріли, розповів голова Пологівської міської громади Юрій Коноваленко. Дотогопологівці планують надавати техніку в оренду територіям, які її потребуватимуть.

Ще один екскаватор надійшов до Широківської громади в межах проекту комплексного відновлення. Ця громада знаходиться у прифронтовій зоні за 40 кілометрів від

території активних бойових дій.

Широківці використовуватимуть екскаватор для обслуговування об'єктів критичної інфраструктури, зокрема, для покращення водопостачання.

Як повідомив голова Широківської громади Денис Коротенко, в громаді через збільшення кількості населення, насамперед внутрішньо-переміщених осіб, зросло навантаження на систему водопостачання. Кількість поривів у мережах водогону, які комунальники фіксують у громаді, збільшилась у чотири рази.

«Нині потужну техніку для земляних робіт комунальному підприємству доводиться орендувати, а це значні витрати з бюджету громади, які можна спрямувати на розвиток та зміцнення житлово-комунальної сфери», – зазначив Денис Коротенко.

Вартість кожного екскаватора-навантажувача, закупленого за кошти Програми USAID DOBRE, складає майже 2,7 мільйона гривень. Раніше в межах активностей Програми в Запорізьку область вже було доставлено два екскаватори.

Суд повернув місту земельну ділянку біля Дніпра

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ у Запорізькій обласній прокуратурі, забезпечено реальне виконання судового рішення про повернення у комунальну власність земельної ділянки площею понад 3,2 га, що розташована у Запоріжжі біля річки Дніпро.

Зазначається, що між Запорізькою міськрадою та суб'єктом господарювання було укладено договір оренди земельної ділянки на

Набережній магістралі міста під розміщення спортивно-оздоровчого комплексу. Фірму було зобов'язано завершити будівництво цього об'єкта упродовж двох років.

Проте орендар його не завершив, а після сплину терміну земельну ділянку у володіння територіальної громади Запоріжжя не повернув. Це й стало підставою для звернення прокурора до суду з відповідним позовом.

Мін'юст просить суд конфіскувати майно гауляйтера Балицького

НА ТРЕТЬОМУ РОЦІ війни Міністерство юстиції України подало позов до Вищого антикорупційного суду про застосування санкцій до так званого «очільника» Запорізької області Євгена Балицького, його батька Віталія Балицького та сина Олександра Балицького.

Як повідомили у Мін'юсті, Євген Балицький – колишній депутат Верховної Ради. Після повномасштабного воєнного вторгнення РФ на територію України його було призначено «губернатором Запорізької області».

«В якості так званого «губернатора», Балицький Є.В. активно співпрацює з росією, зокрема, він займався організацією так званого «референдуму» про приєднання Запорізької області до РФ, а станом на сьогодні він курує виселення проукраїнських жителів Запоріжжя із власних осель, незаконний продаж їх нерухомого майна, а також поширює в медіа проросійську пропаганду», – повідомляють у міністерстві.

Окрім цього, міністерство хоче стягнути активи родичів колаборанта:

батька Віталія Балицького, який надає потужності належних йому та захоплених ним підприємств збройним силам РФ з метою виготовлення та ремонту їх озброєння;

сина Олександра Балицького, який вступив до проросійського воєнізованого угруповання і бере активну участь у бойових діях на боці РФ проти Збройних сил України.

Уповідомленні зазначається, що Мін'юст просить застосувати санкції, а саме: стягнути в дохід держави активи, що належать Євгену Балицькому, а також «активи, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано [через інших фізичних або юридичних осіб] чинити дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними».

Нагадаємо, що у червні 2023 року суд виніс вирок гауляйтеру Балицькому – 15 років ув'язнення з конфіскацією майна.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО

Піротехніки одержать обладнання

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ Організації Об'єднаних Націй [UNDP] в Україні, за фінансуванням Європейського Союзу, а також урядів Данії, Швеції та Японії надає обладнання для

202-х піротехніків Державної служби України з надзвичайних ситуацій, що становить майже 80 відсотків від загальної кількості піротехнічних розрахунків ДСНС.

Повний перелік обладнання складається із:

- ✓ засобів розвідки – далекомірів, біноклів, навігаторів та детекторів;

- ✓ засобів знешкодження – підричних машинок та омметрів;

- ✓ засобів захисту – жилетів, касок, окулярів, наколінників та налокітників;

- ✓ засобів для комунікацій – портативних та автомобільних рацій;

- ✓ засобів для обробки даних – ноутбуків та принтерів.

За фінансуванням уряду Японії 95 піротехнічних розрахунків будуть забезпечені всім необхідним обладнанням для проведення робіт із розмінування. Окрім цього, за підтримки UNDP, уряд Японії передав броньований автомобіль, який уже використовують сапери ДСНС з Херсона.

За підтримки урядів Данії та Швеції 85 піротехнічних розрахунків отримують обладнання для розмінування та захисту, а Європейський Союз забезпечив таким обладнанням 22 піротехнічних розрахунки.

Джерело: Представництво ЄС в Україні

Хто? Кому? Скільки? Коли?

Без цифрового інструменту до океану інформації не поткнешся

За офіційною статистикою, близько трьохсот тисяч фізичних об'єктів пошкоджено чи зруйновано повністю. Очевидно, що не всі треба відбудувати і робити це одразу. А треба ще й спланувати кошти – українські, кредитні, донорські, приватні інвестиції... Без діджитал-інструменту з таким масштабом працювати неможливо.

Таким інструментом є екосистема для підзвітного управління процесами відновлення [відбудови] DREAM, презентація якої відбулася у листопаді минулого року. Це результат співпраці громадського сектору і держави.

За словами керівника проектного офісу, що відповідає за впровадження системи, **Віктора Нестулі**, цей експериментальний проект розробляється за кошти технічної допомоги. Але розробники зобов'язалися потім передати його державі та у відкритий доступ.

Яка користь від DREAMу громадам

Головний бенефіціар цієї системи – громади та їх мешканці. Бо DREAM – це інструмент,

що працює знизу догори. Він просуває децентралізацію, коли громада може ні у кого – ні в ОДА, ні в міністерств чи офісів – не питати, які об'єкти вона хоче відбудувати, і не стояти з простягнутою рукою.

Система DREAM пропонує єдине вікно для роботи органів місцевого самоврядування [ОМС] з проектами відновлення, гарантує їхню прозорість, розумність, пріоритетність. Це координація на українському рівні і координація міжнародних партнерів для залучення інвестицій. Профільні міністерства отримують у DREAMі свій функціонал, визначають стратегію, але не можуть зупинити проекти.

“Ми акцентуємо, що це повністю децентралізована система, – сказав Віктор Нестуля. – І якщо громада збирається відбудувати лікарню, яка не входить до першочергових, на думку міністерства, потреб, – то вона все одно буде в системі. І це вже питання донора і громади, як вони домовляться щодо відбудови цієї лікарні”.

Якісно прописаний проект – половина успіху

Головний виклик, що стоїть перед громадами, – навчитися писати грамотні обґрунтовані проекти. Завдання непросте з кількох причин.

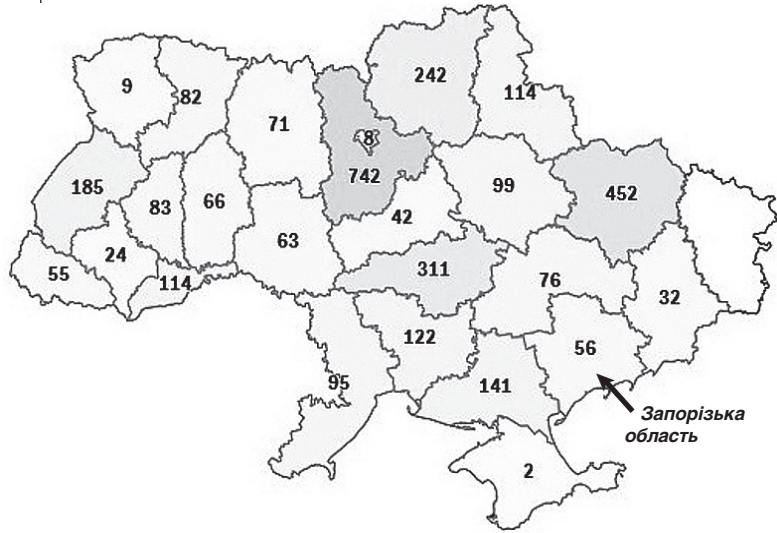
Спочатку потрібно ідентифікувати проблему, визначитися, як її треба вирішувати, проаналізувати альтернативні технічні рішення. Наприклад, зруйнована чотириповерхова школа. Що краще: відбудувати школу у чотири поверхи чи рознести її на кілька корпусів? чи взагалі не відбудувати, а купити шкільний автобус і відновити дорогу до опорної школи?

Потім починається економічне обґрунтування, деталізація й розробка конкретного технічного рішення. Потрібно визначити, на якій ділянці землі це буде

ПЕРСПЕКТИВА

У публічному просторі все частіше лунає слово «Відбудова». Зрозуміло, що головний фокус зараз на Перемогу. Але дуже доречно вже тепер міркувати, яким чином відбуватиметься відновлення, аби воно не стало пародією на «Велике будівництво». Тим більше, що викликів буде в сотні разів більше.

відбувається фактично. Аби не було такого, що влада інформує, начебто все збудовано, а на місці, грубо кажучи, ще й кінь не валявся.

Що можна побачити по Запорізькій області?

Задля розуміння, хто скільки дає і на які потреби, у DREAMі поступово структуруються програми фінансування і лінуються програми до кожного проекту.

Зокрема, Європейський Інвестиційний банк [ЄІБ] фінансує 129 проектів, вони живуть у DREAMі. І вже зараз можна побачити, що у Запорізькій області за підтримки ЄІБ реалізуються п'ять проектів [капремонт ЗЗШ №53,

реконструкція Малої гуманітарної академії та Миського палацу дитячої та юнацької творчості, а також капремонт фасадів гуртожитків №3 та №4 ЗНУ]. Бажаючи можуть поцікавитися, на якій стадії реалізації вони перебувають.

Дотепер іде поступове завантаження даних у DREAM та його тестування з одночасним виправленням помилок і зворотнім зв'язком.

Зокрема, три місяці тому до системи DREAM було завантажено 42 проекти по Запорізькій області, зараз їх там налічується 56 [до деяких проектів уже долучені пакети документів].

■ Із них:

✓ 31 – це проекти відновлення [22 на стадії виконання, 9 – на стадії ініціації];

✓ 25 – проекти розвитку [поки що не зацікавили потенційних донорів];

✓ нове будівництво – 3,

✓ реконструкція/модернізація – 21,

✓ товари/обладнання – 1.

■ Розбивка кількості проектів по громадах така:

✓ Запорізька – 46,

✓ Кушугумська – 3,

✓ Михайлівська – 3,

✓ Павлівська – 1,

✓ Степненська – 1,

✓ Широківська – 2.

У громадах поза межами обласного центру на даному етапі

зосередилися на реконструкції водогонів та водопроводів.

Які потреби громади з відновлення видаються пріоритетними міській владі, ми розповімо згодом. А людям з активною громадянською позицією та і взагалі усім цікавим рекомендуємо завітати на сторінку цифрової екосистеми управління відновленням DREAM [dream.gov.ua/ua] і слідкувати за повідомленнями у Facebook.

Ганна ЧУПРИНА

Інфографіка – із презентації на засіданні Клубу редакторів VOX Ukraine» DREAM для журналістів: як моніторити відбудову»

ПЕРЕВАГИ РОБОТИ З DREAM ДЛЯ ОМС І ГРОМАД

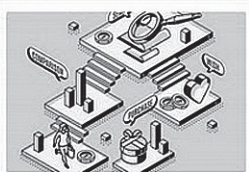
ФІНАНСУВАННЯ

Завдяки DREAM ви зможете залучити фінансування у проекти відновлення як через державні програми, так і напямучу в іноземних урядів, донорів, інвесторів

СПРОЩЕННЯ

Пропонуємо вам «єдине вікно» для внесення даних про проекти та супровід їх на всіх етапах – від ініціювання до фінансування, закупівель з усіма ключовими державними реєстрами та системами, автоматизація звітності

ПІДТРИМКА

DREAM дозволяє вам забезпечити фінансову, експертну, методичну підтримку органів місцевого самоврядування, забезпечує інструкції, навчання, типові проекти та рішення

ПРІОРИТЕЗАЦІЯ

Справедлива пріоритизація – оцифрування державної Методології пріоритизації, що забезпечить вам рівні можливості для залучення фінансування, чесну конкуренцію

ПЛАНУВАННЯ

Оцифровані показники розвитку громад і територій, інтеграція з національними, секторальними та регіональними планами відновлення і розвитку

ДОВІРА

Інвестуючи час і ресурси у роботу з DREAM, ви інвестуєте у розвиток власної громади в середньо- і довгостроковій перспективі. Спочатку ви працюєте на DREAM, а потім DREAM працює на вас

будуватися, розробити проектно-кошторисну документацію [ПКД], провести екологічну оцінку, залучити на це кошти, підготувати закупівлю, підписати контракт...

Уся ця робота не була буденністю для багатьох громад і в мирний час. А тепер потрібно буде ще навчитися працювати за практиками, які усталені в міжнародних інституціях.

“Це важливо, бо залучення інвестицій буде великою мірою залежати від міжнародних донорів, і ми маємо говорити з ними однією мовою. Коли донори бачать відповіді на усі свої запитання, то це їм спрощує життя”, – коментує Віктор Нестуля.

Не секрет, що гроші ЄС дуже складні для адміністрування. Тому при екосистемі DREAM запрацював Центр підтримки та навчання.

Громада бачить донорів, донори – громаду

З донорами треба говорити на рівні фактів, а не забаганок. Сьогодні Україна працює над проектами через мультидонорську координаційну платформу. І розробники DREAM створюють такий функціонал, який показує будь-якому члену платформи, які проекти розробили громади, чи ці проекти

дійсно відповідають потребам і чи обґрунтовані закладені у проект кошти.

Як це працює?

Громада реєструється у системі і викладає туди картки своїх проектів. Органи місцевого самоврядування отримують нотифікацію [офіційне повідомлення], що така-то установа відкрила таку ось програму фінансування, ось їхні вимоги. Тобто DREAM підкаже, що у вас є три джерела фінансування, під характеристики яких ваші проекти потенційно підпадають. І протягом місяця громада через ту ж систему може подати свою заявку на участь у цих програмах та отримати зворотній зв'язок. Картка проекту громади уже живе в системі, її не потрібно повторно кудись вивантажувати, формувати пакет документів для е-мейла тощо.

У DREAMі на перспективу передбачений і рух у зворотному напрямку – саме коли донор шукає, куди б йому кошти інвестувати. Для цього створено «Інвестиційний профіль органів управління», аби громада у своєму кабінеті в системі могла сама себе «продавати».

DREAM буде корисним і для представників громадськості. Коли система запрацює на повну силу, то кожен зможе знайти проект, який його цікавить, і подивитися: як він народився, які його цілі, який бюджет. Якщо він подавався на різні програми, то на які, хто його фінансово підтримав. Які там терміни фінансування, будівництва, яка є документація. Чи розпочато будівництво? Якщо так, то як воно йде, який план будівництва по етапах і по типах робіт, і головне – як воно

Запоріжці – про відновлення регіону

Вплив на психологічний стан та зменшення доходів

Як показало опитування, більше половини респондентів щодо наслідків війни через російську агресію вказали такі:

- ✓ психологічні наслідки й шкода психічному здоров'ю [59 відсотків];
 - ✓ суттєве зменшення регулярного доходу [53 відсотки];
 - ✓ страх техногенної катастрофи на ЗАЕС [50 відсотків].
- А найбільш суттєвими чинниками збереження стійкості є:
- ✓ віра в ЗСУ [82 відсотки],
 - ✓ сім'я/родичі/близькі [59 відсотків],
 - ✓ щоденна праця [30 відсотків].

Пріоритетні сфери відновлення

Жителі Запоріжжя і області окреслили коло, на їхню думку, **пріоритетних для повоєнного розвитку сфер економіки** [у відсотках]:

- ✓ важка промисловість і металургія – 51;
- ✓ будівництво – 42;
- ✓ сільське господарство – 42;
- ✓ медицина – 31;
- ✓ освіта і наука – 26;
- ✓ військова промисловість – 25;
- ✓ туризм – 14.

А ось перелік сфер, де **відбудова, на думку респондентів, потрібна вже зараз** [у відсотках]:

- ✓ будівництво/реконструкція житла для тих, хто його втратив – 46;
 - ✓ адаптація військових до мирного життя – 36;
 - ✓ розмінування територій – 34;
 - ✓ відновлення критичної інфраструктури/комунікацій – 30;
 - ✓ відновлення роботи підприємств і створення робочих місць – 28;
 - ✓ відновлення роботи закладів соціальної сфери [лікарень, шкіл, садочків] – 28;
 - ✓ побудова бомбосховищ і укриттів – 12.
- До того ж більшість мешканців Запоріжжя й області налаштовані за принципом «Відбудувати краще, ніж було» [87 відсотків опитаних], і лише 13 відсотків обрали б варіант відбудови «як було».

Рушії відновлення

Рушіїми відновлення Запорізької області респонденти бачать місцеві й закордонні інституції та організації, громадські організації й окремих представників громади, місцевий та іноземний бізнес, експертне співтовариство [у відсотках]:

- ✓ місцеву владу – 41;
- ✓ міжнародні організації, донори – 36;
- ✓ молодь – 25;
- ✓ військових, ветеранів – 25;
- ✓ місцеву громаду, активістів – 24;
- ✓ міжнародний бізнес – 17;
- ✓ незалежних експертів – 17;
- ✓ волонтерів – 16;
- ✓ контролюючі органи і органи правопорядку – 16;
- ✓ місцевий бізнес – 15;
- ✓ Держагентство відновлення та інфраструктурних проектів – 15;
- ✓ громадські організації – 14.

Ризики відбудови

Респонденти вказували численні ризики відбудови.

Першочергові проблеми, що заважатимуть втілити відбудову, – корупція, демографічна криза/брак фахівців і населення, несприятлива для розвитку громадянська та політична культура. Суттєвою проблемою можуть стати конфлікти між цивільним населенням та військовими.

На думку підприємців, одним з основних ризиків є монополія влади на прийняття рішень, авторитарні підходи управління. Іншим великим викликом є корупція. Так вважають і молодь, і підприємці, і голови ОСББ.

Більшість респондентів підкреслила, що після війни має відбутися повна зміна і очищення влади, а також правоохоронних органів у місті і в цілому в країні.

Представники релігійних та культурних/національних спільнот вказували, що в питаннях відбудови є багато невирішених юридичних питань. У питаннях економічного відновлення складністю є те, що інформація про руйнування закрита, відтак неможливо оцінити збитки. Критичними є безпекові ризики, ризики перебування агентів РФ та сепаратистів при владі. ВПО вказували, що очищення органів влади від сепаратистів та російських агентів – це найважливіший виклик не тільки для деокупованих громад, але і для інших громад та регіонів також.

Кількісні дані щодо ризиків відбудови вказують, що різні за своїм характером [організаційні, фінансово-економічні, кримінальні, політичні, технічні, психологічні тощо] чинники можуть загрожувати належному втіленню планів відновлення.

Найбільшу загрозу, на думку жителів Запоріжжя і області, несуть кримінальні – корупційні схеми відмивання коштів на великих проектах [71 відсоток] та відсутність контролю/розкрадання коштів [50 відсотків].

Інші загрози втіленню планів відновлення і відбудови є такі [у відсотках]:

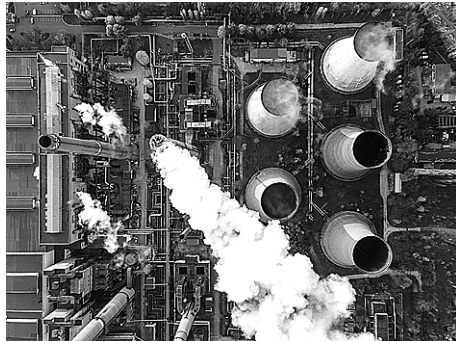
- ✓ відсутність чіткості і прозорості планів відбудови і стану їх виконання – 25;
- ✓ відсутність гарантій безпеки, загроза повторення воєнних дій – 23;
- ✓ саботаж планів відновлення з боку окремих політиків, партій тощо – 18;

- ✓ відсутність репарацій з боку росії – 15;
- ✓ нестача фінансів, неможливість виділення коштів партнерами – 14;
- ✓ психологічна втома, ментальна байдужість, нестача моральних сил – 9.

Принципи відновлення

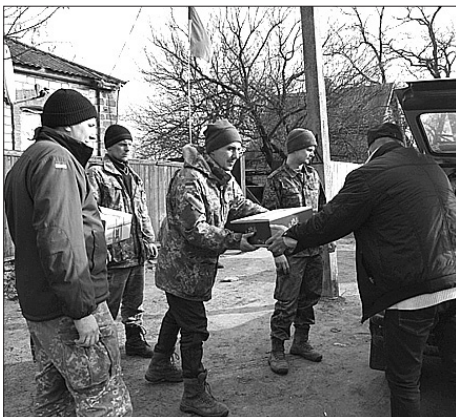
Респонденти говорили про важливість демократичних принципів врядування, відкритість, прозорість та підзвітність місцевої влади громадськості, що є фундаментом відбудови. Для реалізації вказаних принципів та підходів необхідне сформоване і дієве громадянське суспільство.

Під час опитування респондентам було запропоновано обрати з-поміж основних напрямів «зеленого відновлення» ті, які є найбільш актуальними для їхніх населених пунктів/громад. За актуальністю впровадження **напрямами «зеленого відновлення»** розташувалися таким чином [у відсотках]:

- ✓ модернізація промисловості і зменшення викидів – 58;
 - ✓ збереження природи та біорізноманіття екосистем – 35;
 - ✓ створення гідних умов для життя та охорони здоров'я – 35;
 - ✓ енергоефективність, чиста відновлювана енергетика – 33;
 - ✓ екологічно безпечні технології будівництва – 30;
 - ✓ використання новітніх/інноваційних технологій та практик – 28;
 - ✓ участь громад та громадськості у прийнятті рішень і контролі їх виконання – 28;
 - ✓ урахування інтересів і потреб всіх верств населення – 22.
- Водночас у респондентів не було сформованого розуміння щодо понять «зелене відновлення» та «сталі розвиток». Отже потрібна їх популяризація.

Механізми включеності у відновлення

Переважає більшість опитаних готові в майбутньому особисто долучитися до вирішення важливих питань для їхнього населеного пункту у Запорізькій області [86 відсотків], тоді як не готові до цього лише 13 відсотків опитаних.

Види інформації про перебіг відбудови за важливістю розташувалися так [у відсотках]:

- ✓ інформація про контроль витрат і виконавців – 95, у т.ч. дуже важливо для 78 відсотків, скоріше важливо для 18;
- ✓ про відповідальних за окремі завдання осіб та кінцевий результат – 95;
- ✓ про контроль етапів здійснення та якості робіт – 95;
- ✓ про фінансування і джерела надходження коштів – 95;
- ✓ про відбір проектів відбудови – 93;
- ✓ про залученість громадян до процесів – 92;
- ✓ про опис конкретних задач, які виконуються в ході відбудови, – 88.

Респонденти мають певне **бачення своєї особистої участі/залученості** у процесах відбудови в Запорізькій області. Частіше такими нішами є різноманітні види громадянської, громадської, волонтерської і експертної активності, рідше – безпосередня участь або фінансування відбудови конкретних проектів і об'єктів:

- ✓ громадянська активність – 53 відсотки;
- ✓ волонтерство – 47 відсотків;
- ✓ участь у діяльності громадських організацій – 36 відсотків;
- ✓ безпосередня участь у відбудові конкретних об'єктів – 28 відсотків;
- ✓ експертна участь – 13 відсотків;
- ✓ фінансування проектів відбудови – 7 відсотків.

Усі респонденти вказували на важливість прозорості, підзвітності та інформуванні громадськості щодо прийнятих рішень, а також залученні громадськості до обговорення рішень, що приймаються.

Контроль за проектами відбудови, на думку респондентів, мають здійснювати фахівці, тому що в деталях проектів і в нормативній базі звичайній людині важко розібратися.

Важливо, щоб було достатньо громадських об'єднань і фахівців, що мають навички антикорупційної діяльності і будуть спроможні слідкувати за втіленням проектів в певних галузях.

Підприємці та інші фахівці вказали, що у близьких до їхньої діяльності сферах вони скоріше будуть слідкувати за втіленням проектів відбудови – аграрна сфера, соціальна сфера та заклади культури тощо. Респонденти не знають, що таке платформа DREAM, але вважають, що інструмент цікавий, зацікавилися ним. Подібні інструменти, на думку респондентів, можуть бути створені на локальному рівні. Важливо, щоб інструменти не були складними.

Опитування та фокус-групові дослідження були проведені в місті Запоріжжя соціологічною агенцією ТОВ «Інфо Сепієнс» на замовлення ГО «Екосенс» у рамках проекту «Рада відновлення як інструмент залучення громадянського суспільства до зеленого відновлення України для досягнення стійкості та демократії», завдяки фінансовій підтримці Уряду Великої Британії.

Підготувала **Світлана ШКАРУПА**
Більше інформації
на сайті
www.mig.com.ua

Зниклі безвісти під час війни: куди звертатися і хто їх шукає

ДЛЯ РОЗУМУ І СЕРЦЯ

Надійдуть додаткові кошти на облаштування укриттів

КАБМІН виділив додаткові кошти для восьми регіонів на будівництво шкільних укриттів. Йдеться, насамперед, про область, наближені до зони бойових дій.

Найбільше коштів отримають заклади загальної середньої освіти, які працюють за дистанційною або змішаною формою навчання, у Запорізькій, Харківській та Дніпропетровській областях.

Загалом цього року отримають 2,5 мільярда гривень на будівництво укриттів у школах; кошти розподілять таким чином:

Запорізька область – 500 млн грн;

Харківська область – 500 млн грн;

Дніпропетровська область – 500 млн грн;

Миколаївська область – 200 млн грн;

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ МОЖЕ ОТРИМАТИ ДО

500 мільйонів
гривень

НА БУДІВНИЦТВО УКРИТТІВ У ШКОЛАХ

Херсонська область – 200 млн грн;

Одеська область – 150 млн грн;

Сумська область – 150 млн грн;

Чернігівська область – 150 млн грн.

У Міністерстві освіти зазначають, що окремо 150 млн грн субвенції розподілять на завершення будівництва укриттів, розпочатих у 2023 році. Але за умови, що такі проекти вже профінансовані та завершені щонайменше на 40 відсотків.

31 вересня до офлайн навчання можуть повернути ще 50 тисяч запорізьких учнів

У 120-ТИ ШКОЛАХ Запорізької області планують відремонтувати укриття та збудувати підземні школи, щоб діти змогли навчатися у класах, а не онлайн. Це дозволить отримувати знання офлайн ще 50-ти тисячам учнів.

Про такі плани на засіданні Конгресу місцевих та регіональних влад повідомив **голова Запорізької ЗОВА Іван Федоров**. Очільник області зазначив, що 60 тисяч учнів Запорізької області нині змушені навчатися переважно онлайн, а мають здобувати освіту офлайн. Однак таке навчання має бути безпечним: в умовах, коли щодня ворог обстрілює регіон, діти під час уроків мають бути захищені. Тому на часі облаштування у школах укриттів, щоб відновити навчання у змішаному форматі, та будівництво принципово нових шкіл, підземних, де навчальний процес не залежатиме від тривог.

– Ми плануємо відновити офлайн навчання і дати змогу ходити до школи ще 50-ти тисячам учнів на території Запорізького регіону. Для цього нам потрібно відремонтувати наявні укриття у

120-ти освітніх закладах та побудувати підземні школи, – зазначив Іван Федоров.

Проте для забезпечення усіх дітей регіону можливістю повноцінного навчання у школах не обійтися без підтримки держави та міжнародних партнерів.

– Тож просимо про допомогу. Спільно точно дамо можливість дітям Запоріжжя та області здобувати якісну офлайн освіту, – підсумував голова ЗОВА.

Нагадаємо, що з 1 квітня цього року частина закладів освіти нашого регіону перейшла на змішане навчання. На сьогодні, за даними ЗОВА, **10 тисяч учнів навчаються офлайн у 51-й школі Запоріжжя та Запорізького району.**

– Я окремо хочу відзначити Павлівську громаду Запорізької області, де з трьох шкіл змогли відновити офлайн навчання у двох.

І сьогодні навіть є досвід, коли більше 30-ти учнів з Дніпропетровської області та Запоріжжя їздять до цієї сільської школи, щоб діти отримували знання офлайн, – зауважив Іван Федоров.

Фото ілюстративне

Підготувала **Олена АХІНЬКО**

У ЗАПОРІЗЬКОМУ центрі солідарності журналістів презентували проєкт «Ми не одні, допомога поруч», ініційований ГПО «Егіда-Запоріжжя» для підтримки родин осіб, які зникли безвісти за особливих обставин під час війни. У межах проєкту в Запоріжжі розпочалася інформаційна кампанія «Знайти. Неможливо забути».

Як зазначила **учасниця проєкту, головна редакторка віжн-радіо «На дотик» Ольга Вакало**, всі десять років війни

росії проти України, особливо після повномасштабного вторгнення, тема зниклих безвісти є однією з найболючіших. І в той же час вона залишається у тиші й тіні. Головна мета інформаційної кампанії – змінити цю ситуацію, підвищити рівень обізнаності суспільства, розуміння тих викликів, з якими стикаються родини осіб, зниклих безвісти за особливих обставин; подолати бар'єри у комунікації. Тому що підвищення уваги громадськості до цього питання сприятиме більшому зосередженню представників влади та правоохоронних органів на справах зниклих безвісти під час війни.

– Ми, як медійники, у межах своїх можливостей повинні допомогти у визначенні долі зниклих безвісти українців, зокрема, запоріжців, – каже Ольга Вакало. – А крім того, підтримати родини таких осіб, щоб вони вірили і розуміли: про них пам'ятають. Це важка, але дуже важлива та делікатна тема. Головне тут – не завдати шкоди людям, рідні яких зникли безвісти. Бо найважче сприймається саме невизначена втрата. Наша інформаційна кампанія має назву «Знайти. Неможливо забути». Це два напрямки у роботі. «Знайти» – тобто інформувати громадськість про діяльність державних і

правоохоронних органів щодо розшуку безвісти зниклих. «Неможливо забути» – розповіді про конкретні реальні історії, допомогти родинам, які розшукують своїх близьких, інформаційно, психологічно і публічно.

Про громадські ініціативи, діяльність відкритого в Запоріжжі і поки що єдиного в Україні Центру з розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, та про інші, задіяні у цій роботі державні і місцеві органи влади розповіла **професійна адвокатка, голова правління ГПО «Егіда-Запоріжжя» Антоніна Шостак**.

– Наша громадська організація ще з перших днів війни працювала з потерпілими, у яких зникли близькі, – зазначила адвокатка. – Треба зазначити, що держава багато зробила у цьому напрямку. Але допомога неурядових організацій може суттєво підсилити роботу державних структур.

Антоніна Шостак зауважила, що з початку питанням зниклих безвісти за особливих обставин займалося Міністерство реінтеграції. Але зараз цим займається Міністерство внутрішніх справ (цивільними заручниками – СБУ). Перше, що треба зробити, це встановити, що сталося зі зниклими безвісти людьми, хто і де саме їх бачив востаннє. Основним реєстром, де акумулюється вся інформація, є Національне інформаційне бюро (НІБ). Тому родичам зниклих

безвісти треба перш за все звернутися до цього бюро [телефони НІБ: **16-48** та **+38 (044) 287-81-65**].

Крім того, при МВС створено свій реєстр. Саме з нього видаються витяги про зниклих безвісти осіб їхніх рідним.

На місцях при МВС діють регіональні координатори Уповноваженого з питань осіб, які зникли безвісти за особливих обставин.

У Запоріжжі такою координаторкою є Олена Орешкіна.

Також з кінця грудня минулого року у Запоріжжі діє унікальний і поки що єдиний в Україні **Центр з розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин**. До роботи в Центрі залучено більше 40-ка фахівців ГУНП в Запорізькій області, в тому числі слідчі, оперативники, кіберполіцейські, криміналісти. Вони використовують оперативні, процесуальні, агентурні та розвідувальні методи пошуку людей на території області та сусідніх регіонів.

Головна увага приділяється зниклим мешканцям з тимчасово окупованих територій та зниклим бійцям ЗСУ. Також у розпорядженні фахівців – сучасна криміналістична лабораторія, яка допоможе швидше встановлювати ДНК-профілі зниклих безвісти осіб. Співробітники Центру на місці приймуть заяву у потерпілих, поспілкуються з ними, підкажуть, що робити далі. При необхідності з родинами зниклих безвісти працюватимуть психологи. Двічі на тиждень ведуть прийом адвокати.

За два місяці роботи Центру до нього надійшло понад 800 дзвінків, більше тисячі громадян отримали необхідні консультації. За цей період встановлено долю 236 осіб, які зникли безвісти за особливих обставин.

За словами Антоніни Шостак, в межах проєкту «Ми не одні, допомога поруч» також планується створення інформаційного буклету з алгоритмом дій для родин осіб, зниклих безвісти за особливих обставин; і спеціального чат-боту. Крім того, заплановано проведення трьох тренінгів для соціальних працівників, ТЦК та слідчих, які працюють з родинами зниклих безвісти – як цивільних осіб, так і військових.

Світлана ШКАРУПА,
фото авторки
та з відкритих джерел

ЦЕНТР З РОЗШУКУ ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН ІНФОРМУЄ ПРО ОРГАНІЗАЦІЇ ДО ЯКИХ НЕОБХІДНО ЗВЕРНУТИСЯ РІДНИМ:

1. Національна поліція України **102**
2. «Гаряча лінія» Уповноваженого з питань зниклих безвісти за особливих обставин (0 800) **103-333**
3. НІБ – Національне інформаційне бюро **16-48** або (044) **287-81-65**
4. Координаційний штаб (0 800) **300-529**
5. Червоний Хрест: (0 800) **300-155 (Україна)**, +4122 **730-36-00 (Женева)**
6. СБУ-Об'єднаний центр пошуку полонених (067) **650-83-32**

**НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ**

Ще більше дітей зможуть безкоштовно оздоровитися в центрі «Артек»

У МІЖНАРОДНОМУ дитячому центрі «Артек», основна частина якого зараз розміщується у Закарпатському регіоні, безоплатно зможуть оздоровитися ще більше дітей, які потребують особливої соціальної уваги і підтримки.

До переліку категорій дітей, які отримують безоплатні путівки до Артеку, на 2024 рік додалися ще три:
✓ діти учасників бойових дій, зокрема і добровольців, визначених у пунктах 19–24 частини 1 статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
✓ діти загиблих [померлих] Захисників і Захисниць України,

визначених у частині першій статті 10-1 цього ж Закону;
✓ діти, зареєстровані як ВПО, які отримують допомогу на проживання ВПО.

Як і минулого року, безоплатні путівки також надаватимуть таким дітям:

- ✓ діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування;
- ✓ рідні діти батьків-вихователів або прийомних батьків, які проживають в одній прийомній сім'ї чи в дитячому будинку сімейного типу;
- ✓ діти з малозабезпечених сімей;
- ✓ діти, один із батьків яких загинув, пропав безвісти або помер від поранення, контузії,

каліцтва чи захворювання, отриманого в зоні проведення АТО, здійснення заходів національної безпеки і оборони, відсічі і стримування російської збройної агресії в Донецькій та Луганській областях, зоні бойових дій.

Першочергово оздоровлюватимуться в «Артеку» зможуть діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, рідні діти батьків-вихователів і прийомних батьків, діти-ВПО, які перемістилися з регіонів активних бойових дій та окупованих територій.

Про це повідомляє
Міністерство соціальної політики.

Як отримати допомогу на лікування?

ТЯЖКОХВОРІ містяни, які зареєстровані та фактично проживають у Запоріжжі, а також захисники та захисниці, яким потрібне лікування, можуть отримати фінансову допомогу.

Вона надається за їхнім особистим зверненням [або членів їхніх родин].

Як повідомляють у **Запорізькій міськраді**, рішення про надання виплати та її розмір приймає спеціальна комісія.

Також зазначається, що з початку цього року з міського бюджету матеріальну допомогу на дороговартісне лікування вже отримали 253 людини на загальну суму понад два мільйони гривень.

■ **Як оформити допомогу від міста на дороговартісне лікування?**

Необхідно звернутися до відділів прийому громадян департаменту соціального захисту населення за місцем реєстрації:

✓ **Вознесенівський район:** вул.В. Зайцева, 14,

контактні телефони: (050) 200-46-67, (050) 200-46-70, (063) 206-02-56;

✓ **Дніпровський район:** бул. Вінтера, 14, контактні телефони: (063) 160-49-76, (063) 160-49-41, (063) 160-48-97;

✓ **Заводський район:** вул. Аматорська, 56, контактні телефони: (050) 225-69-20, (050) 200-49-16;

✓ **Комунарський район:** вул. Чумаченка, 32, контактні телефони: (050) 303-61-20, (050) 303-61-22, (050) 200-49-13;

✓ **Олександрівський район:** вул.Олександрівська, 26, контактні телефони: (050) 101-30-90, (063) 206-02-25, (063) 206-02-38;

✓ **Хортицький район:** вул.Ляхтинська, 46, контактні телефони: (093) 289-10-01, (093) 289-10-02, (063) 336-42-88;

✓ **Шевченківський район:** вул.Чарівна, 16, контактні телефони: (063) 160-50-46, (063) 160-50-67, (063) 160-59-69.

НЕ ХВОРІЙТЕ!

Лікар «екстренки», який рятує пацієнтів на лінії фронту

ДАНИЛО КАРЯ – 28-річний дитячий лікар-анестезіолог виїзної спеціалізованої бригади інтенсивної терапії та реанімації, що базується в Запоріжжі. Разом із колегами він виїздить на найскладніші виклики до населених пунктів поблизу лінії фронту – рятує життя дорослих і дітей, які щодня потерпають від російського терору.

Запорізька «екстренка» – перше місце роботи Данила після інтернатури. Він каже, що повномасштабна війна змусила набувати нового досвіду і працювати здебільшого з мінно-вибуховими травмами, які раніше вивчав лише в теорії.

Його бригада працює на одному з найсучасніших автомобілів, що зараз є в Запорізькій області, це повноцінне реанімаційне відділення на колесах. У ньому є все для порятунку життів як дорослих, так і малюків від народження: новітній апарат штучної вентиляції легенів, капнограф для контролю за станом людини на ШВЛ, дефібрилятор, монітори життєвих показників, пневмоноші тощо. Робота з таким обладнанням дозволяє медичним професіоналам стабілізувати стан пацієнтів, довозити їх до закладів охорони здоров'я для подальшого лікування. Автомобіль був

закуплений коштом благодійників UNITED24.

Виїздити у найгарячіші прифронтові точки медицини почали ще навесні 2022 року – за цей час врятували тисячі життів українців.

Данило розповідає історію десятирічної дівчинки з Оріхова з множинними травмами й ампутацією ноги. Дитина вийшла надвір із друзями у той момент, коли поряд упала російська ракета. Зі стабілізаційного пункту

військових Данило з колегами транспортували дитину в стані коми до Запоріжжя. Пізніше дівчинка пройшла лікування, а згодом – виїхала за кордон, де зараз проходить протезування.

Другим згадує двомісячного малюка, чиї батьки намагалися виїхати з Маріуполя. Їхню машину обстріляли за кілька кілометрів до Запоріжжя – батько загинув, а малюк отримав дуже тяжкі поранення. Та завдяки лікарям та можливостям обладнання, дитину довели до лікарні.

Свою роботу лікар не вважає чимось надзвичайним. Каже, не дарма ж вчився вісім років! Працювати у постійній небезпеці звик. Проте, визнає, найстрашніше – коли рятуєш людей після одного обстрілу, а поряд починається наступний...

Понад усе Данило мріє про перемогу – його батьки перебувають під окупацією, тож близькі люди не бачилися вже два роки. Щойно переможемо – каже – того ж дня поїду до батьків!

Підготовлено за матеріалами МОЗ

Кому та коли потрібно робити бустерне щеплення

COVID-19 нікуди не зник – люди продовжують хворіти та помирати. Уберегтися від важкого перебігу хвороби та її наслідків можна завдяки вакцинації, яка є безоплатною для всіх мешканців України.

Скільки саме щеплень треба мати, щоб почуватися захищеним, кому і коли потрібно робити бустерні [додаткові дози вакцини, які мають підсилювальну дію попередніх] дози вакцини проти COVID-19, розповіли у **ДУ «Запорізький обласний Центр контролю та профілактики хвороб»**.

■ **Первинна вакцинація.**

Це курс із двох базових щеплень та одного бустерного.

Для дорослих складається з однієї дози вакцини Janssen або двох доз будь-якої іншої вакцини. Його потрібно отримати усім дорослим, незалежно від віку та стану здоров'я.

Усім дітям від 12-ти до 17-ти років треба отримати два щеплення «дорослою» вакциною Comirnaty від Pfizer-Biontech. Для дітей від 5-ти до 11-ти років існує спеціальна вакцина Comirnaty від Pfizer-Biontech. За можливості всім дітям потрібно отримати дві дози цієї вакцини.

■ **Бустерне щеплення.**

Роблять дітям та дорослим. Дорослим через п'ять місяців після двох базових щеплень.

Дітям від п'яти років через шість місяців.

Увесь первинний курс щеплень включає первинну вакцинацію та перше бустерне щеплення.

Для переважної більшості дорослих, молодших за 60 років, невагітних жінок та дітей без важких хвороб такого курсу достатньо для захисту від тяжкого перебігу COVID-19, у тому числі

від хвороби, викликані варіантом «Омікрон» або його субваріантами.

■ **Наступні бустерні щеплення**
Кожне наступне бустерне щеплення роблять у період через шість-дванадцять місяців після попереднього [першого чи другого бустерного].

Таке щеплення рекомендовано, в першу чергу, групам ризику:

- ✓ людям віком 60+;
- ✓ дорослим із серйозними хронічними хворобами;
- ✓ дітям від п'яти років із серйозними хронічними хворобами;
- ✓ вагітним;
- ✓ медичним працівникам.

Здорові дорослі до 60-ти років та діти від п'яти років за бажанням також можуть отримати такі бустерні щеплення, але лише за умови достатньої кількості вакцин для груп ризику.

Для додаткових та бустерних доз для дорослих може бути використана будь-яка з доступних вакцин проти COVID-19.

Для дітей від п'яти до 11-ти років – тільки спеціальна вакцина Comirnaty від Pfizer-Biontech; для дітей від 12-ти до 17-ти років – «доросла» вакцина Comirnaty від Pfizer-Biontech.

Зробити щеплення від COVID-19 можна безкоштовно у будь-якому пункті щеплення, які розташовані в центрах первинної медичної допомоги.

У Запоріжжі наразі можна вакцинуватися від COVID-19 у пунктах щеплення.

ПЛАНИ

На території лікарні побудують сонячну електростанцію

ВСТАНОВЛЕНІ сонячні батареї дозволять медзакладу стати енергетично незалежним.

Запорізька міськрада підписала Меморандум про співпрацю з ГО «ЕкоКлуб», яка залучає міжнародних донорів до втілення енергозберігаючих проєктів по всій Україні.

Влада Запоріжжя спільно з «ЕкоКлубом» планує побудувати сонячну електростанцію на території міської дитячої лікарні №5 [Хортицький район].

«Це дозволить забезпечити безперебійну роботу комунального багатoproфiльного

дитячого медзакладу в критичних ситуаціях», – повідомляють у міськраді, зазначаючи, що працюють над тим, аби таких

енергоефективних проєктів у Запоріжжі було якомога більше.

На фото **Запорізької міськради – дитяча лікарня №5**

Ворог поширює фейк про масову захворюваність військових ЗСУ

КРЕМЛІВСЬКІ телеграм-канали стверджують, що серед військових ЗСУ «масово» поширюються ВІЛ та гепатит В і С, а через відсутність медичної допомоги та навіть її заборону ситуація лише погіршується. Тому уряд буцімто вирішив вжити «екстраординарних заходів» – безкоштовне тестування військових на ці інфекції.

Як пояснюють **аналітикині VoXCheck**, у статті «Фактів», на яку посилаються пропагандисти, не йдеться про «масове» поширення ВІЛ та гепатиту В і С серед військових. У статті йдеться про пілотний проєкт, створений на базі Головного військового клінічного шпиталю в Києві, де військовослужбовці можуть пройти швидко тестування

на ці інфекції та отримати необхідне лікування.

Заданими **Центру громадського здоров'я**, які наводять фактчекери, за 2023 рік серед усіх українців зафіксовано **понад 11,6 тисячі випадків захворювання на ВІЛ**. Показник захворюваності порівняно з 2022 роком навіть знизився на п'ять відсотків. Офіційні дані щодо захворювання на ВІЛ серед військових відсутні, тож твердження про «масовість» інфікування серед бійців є безпідставними.

Кількість випадків захворювання на гепатит В і С також відносно невелика – 759 та 439 випадків відповідно за 2023 рік. Дані щодо військових теж невідомі.

Пройти безоплатне тестування на ВІЛ, гепатит В і С військові могли й раніше. Зокрема, ВІЛ-інфіковані можуть звернутися на «гарячу лінію» з питань ВІЛ/СНІДу. А програма медичних гарантій, яка діє в Україні, включає пакет послуг для ВІЛ-інфікованих, яким передбачені безкоштовні тестування, лікування, медичний нагляд тощо.

Станом на початок 2024 року, антиретровірусну терапію в Україні проходять понад 118 тисяч осіб.

Таким чином, твердження про «масове» поширення ВІЛ та гепатиту В і С серед військових ЗСУ відсутність медичної допомоги не відповідають дійсності. Це чергова дезінформація російської пропаганди.

